

Balizs Dániel¹

BÁNYA

vájataiban, mint sipolyokban, haladtak
a felszín felé a mély rég megemésztett
rostjai, ma kutyák járnak a bomló falak
alatt, és koldusok, cigányok rövidítenek
erre telep és folyó között, salakkúpok
oldalában fecskendők hevernek, talán arra
a nemzeti szín dácsiára kellene már pár új
gumi, talán a fémlemez kongásában
magát neveti a bánya, talán néhány falba
égett árnyék még mindig szívesen ragadna
lapátot, mosná a szenet, nehéz, görcsös
köhögésben törve fel a lerakódott
teléreket, tervezné elmúlt napok
holnapját, talán éjjel tovább mélyül
a bánya, talán a korom csak a nappalt
feketíti be

HŰTŐTORNÝOK

a hűtőtornyok meredek oldalán áramlik a
fény, rücskös arcukat millió apró árnyék
pettyezi, szemben izzanak a nyugati
nappal, büszkén arra gondolnak, régen
párolgó gőzük elég volt, hogy egész
völgyet szénszínű paplan alá vonjon, fehér
már, ami szállingózik belőlük, és csak télen
és csak ritkán, kóbor kutyafalka matat

---

1 Az alkotó a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Petőfi Irodalmi Múzeum Móricz Zsigmond-ösztöndíjasa.

állványos lábuknál, rozsdás csákány dől el
pengve, ha egy sovány, szőrös fej
morog, hogy nem talál ittfelejtett
kincset

BÁNYÁSZJÁRÁS

akiktől pár éve még a nagy népvezér
hangja is remegett, hogyan hihettek az
előzőt fellógató ugyanolyannak, aki szintén
ostoba és kegyetlen, de nyilván még
ravasz is volt, hogyan rohantak összetörni
az ismeretlen félelmet, amely mások
szavára, ím, testté lett, hogyan csapták le
magukról a munka kedvét, csákányukról
a vért, mint éveken át minden váltáskor
a szénport, hogyan vonultak az új ellen,
izmot és bakancsot fegyverré keményítve
az úton, hogyan fejtették ki ezer műszak
fáradtságának szikláit közül magukból az
embertelenséget

HEGY

ahogy felfelé haladtam a hegyen, autóm,
mint vén igásló, mocorgott alattam, húsz
évből tizennégyben nem én törtem
a hátát, de arra én nem emlékszem, ő talán,
szerpentin szerpentinre egymás után,
szidtam a román útmérnökök
vonalvezetési stílusát, végül az utolsó
emelkedőn kettesben mentem kilométeren
át, az autó alatt dérlepte fagyosan

küszködött az út, aztán gyalog tovább még
több száz méternyi szintet, s mikor
visszanéztem, a felfelé jutás szomorúsága
végén, a hegy nem mozdult, a völgyben
szürke köd guggolt, a mélykék ég
lefordított tányérként lebegett pár centire
a fejem felett, és a hódítás után, az egykedvű új
csúcson lekönnyeztem a fűszálakat és a sarat a
bakancsomról

PAP

a pap a házban cigizik, tölt még egy pohár
misebort, nagy háza van, ahogy a
papoknak szokott, az egész templom az
övén, a templom előtt rózsák nyílnak, és a
széles, diófa ajtó fehér, vacogó Krisztusra
nyílik,
a pap szivarra gyújt, ismeri a feltámadás
magasztos módját, a templom falai
fehérek, háziszóttos lóg rajtuk piros
madárral és zöld hegyekkel és olyan sűrűn
horgolt felirattal, mintha a szövegen múlna
minden,
a pap nem vigasztal, nem biztat, csak
teszi, amit mi hétköznap nem tudunk,
vasárnap meg nem merünk, pálinkáját
vizespalackban tartja, jó félig van az üveg,
előtte a pohár pedig tele, de csak
amíg a szivar a szájában
füstöl,
a pap átugrik a szomszéd városba, közben
az út két elhagyott oldalára piros tetőt és
zöld kerítést gondol, az út messze kéklik

egész végig és a pap tudja, milyen a
minden irányból felénk hömpölygő félelem,
és hogyan hajtanak rózsák belőle
minden évben a kincset őrző hegyek
alatt

PAPNÉ

valamit talán megzavartam, a paphoz
jöttem, de odaült a papné is, a kíváncsi
papné, nem nagyon látszott, hogy négyet
szült, apja, férje pap volt, vastagnyakú,
kalapáltgerincű protestánsok, de benne
valami irányt vesztett, mintha magába
vonzotta volna a mást, a váratlant, mint
örvény a híd pillérét, a katolikusoknál még
kihúzta magát a mária ének alatt, fogát
összezárta, ám a második versszaknál
már együtt sírt a templommal, tényleg
olyan budapest, ahogy mondják, fordult
hozzám, mikor a szénmosó romjai közt
jártunk, oda akarsz költözni, kérdezte tőle
a pap, a papné négy gyerek után, húsz évre
és ezer utcára régi falujától egy ideje már
rászokott, hogy ismeretleneket faggat
az utcán, tudnak-e magyarul, a papné száján
mosolyt egyensúlyoz, szemében dacot,
türelmes, ahogy a lepke simítja szárnyait,
valamit megzavartam, a családi
nyugalmat, mely a nőn múlik mindenkor,
pár napra rá a pap lemondta az újabb
találkozót, sürgős dolga akadt a családdal,
el nem halasztható, azt hiszem, talán valamit
összezavartam